

SAMBAND ÍSLENSKRA SVEITARFÉLAGA

Félags- og vinnumarkaðsráðuneyt
Síðumúla 24
108 Reykjavík

Reykjavík 7. október 2024

2410006SA VRB
Málalykill: 00.64

Efni: Umsögn um áform um að lögfesta samning Sameinuðu þjóðanna um réttindi fatlaðs fólks, S-191/2024

Vísað er til tilkynningar í samráðsgátt, dags. 25.september sl., þar sem óskað er eftir umsögnum um áform um að lögfesta samnings Sameinuðu þjóðanna um réttindi fatlaðs fólks í heild sinni.

Afstaða Sambandsins

Á undanförnum árum hafa átt sér stað viðræður milli ríkis og sveitarfélaga um fjármögnun þjónustu við fatlað fólk. Þeim viðræðum er hvergi nærri lokið enda er bilið milli þeirra tekna sem sveitarfélög hafa til að sinna málaflokknum og kostnaðar við hann að breitt hratt og stefnir í óefni ef ekkert er að gert. Samkvæmt skýrslu félags- og vinnumarkaðsráðuneytisins frá 1. janúar 2024 verður hallinn á málaflokknum ríflega 10 ma.kr. á árinu 2024 og fer vaxandi og verður nær 35-50 ma.kr. árið 2028. Þrátt fyrir umfangsmikla vinnu, fjölda starfshópa og vandaðar greiningar hefur því miður gengið erfiðlega fyrir ríki og sveitarfélög að ná saman um raunhæfa og eðlilega fjármögnun þessa viðamikla og mikilvæga málaflokks.

Með lögfestingu samnings SP um réttindi fatlaðs fólks munu fatlaðir einstaklingar geta byggt ríkari rétt á ákvæðum samningsins sem og úrlausnum dómstóla ESB og Mannréttindadómstóls Evrópu. Allar líkur eru því á að með lögfestingu samningsins muni þjónusta í málaflokknum verða enn umfangsmeiri og enn kostnaðarsamari. Sambandið er því ekki sammála því að væntanlegt frumvarp muni ekki koma til með að hafa áhrif á fjárhag sveitarfélaga líkt og fram kemur í mati ráðuneytisins á áhrifum lögfestingar.

Sveitarfélög landsins hafa mikinn metnað til að sinna þjónustu í þessum málaflokki vel og styðja heils hugar að fatlað fólk njóti allra þeirra réttinda sem samningur SP kveður á um. Til þess að svo megi verða verður hins vegar að tryggja að kröfur um þjónustu og fjármagn fari saman. Ríkið verður því að axla þá ábyrgð, samhliða lögfestingu samningsins, að tryggja að sveitarfélögin hafi fjárhaglega burði til að sinna þeirri þjónustu sem gerð er krafa um.

Það er því mikilvægt að ríki og sveitarfélög vinni þétt saman að því að leysa fjármögnun málaflokksins enda hagsmunir allra að sveitarfélögin hafi bolmagn til að sinna þessari þjónustu eins vel og metnaður þeirra stendur til með hagsmuni notenda að leiðarljósi.

Virðingarfyllst
SAMBAND ÍSLENSKRA SVEITARFÉLAGA

Valgerður Rún Ben.

Valgerður Rún Benediktsdóttir
yfirlögfræðingur